

RAPORTUL

***de audit asupra rapoartelor financiare consolidate ale
Ministerului Energiei încheiate la
31 decembrie 2023***

**MINISTERUL ENERGIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**Direcția generală de audit I:
Bugetul de stat și APC**

RAPORTUL

*de audit asupra rapoartelor financiare consolidate ale
Ministerului Energiei încheiate la 31 decembrie 2023*

Misiunea de audit s-a realizat în temeiul:

- Legii privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.260 din 07.12.2017;
- Programului activității de audit a Curții de Conturi pentru anii 2024.

Scopul auditului:

- asigurare rezonabilă
- opinie de audit;
- recomandări relevante.

MINISTERUL ENERGIEI

MINISTERUL ENERGIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

Securitate energetică

Eficiență energetică

Energie regenerabilă

Energie electrică

**Energie termică și
promovarea cogenerării**

**Gaze naturale și produse
petoliere**

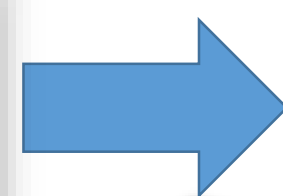
Autoritățile publice din subordinea Ministerului Energiei

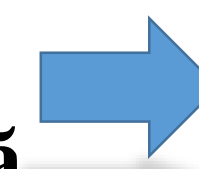
MINISTERUL ENERGIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

AGENȚIA PENTRU
EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

Autoritatea administrativă Agenția pentru Eficiență Energetică din subordinea Ministerului Energiei se reorganizează prin transformare în Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă conform H.G. nr.1060/2023

CNED

UNITATEA CONSOLIDATĂ PENTRU IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA
PROIECTELOR ÎN DOMENIUL ENERGETICII (UCIPE)

**Instituția Publică Unitatea Consolidată pentru
Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în Domeniul
Energetic**

**Ministerul Energiei exercită funcțiile de
fondator la
Întreprinderea de Stat „Moldelectrica”.**

MOLDELECTRICA
REȚEAUA CARE UNEȘTE

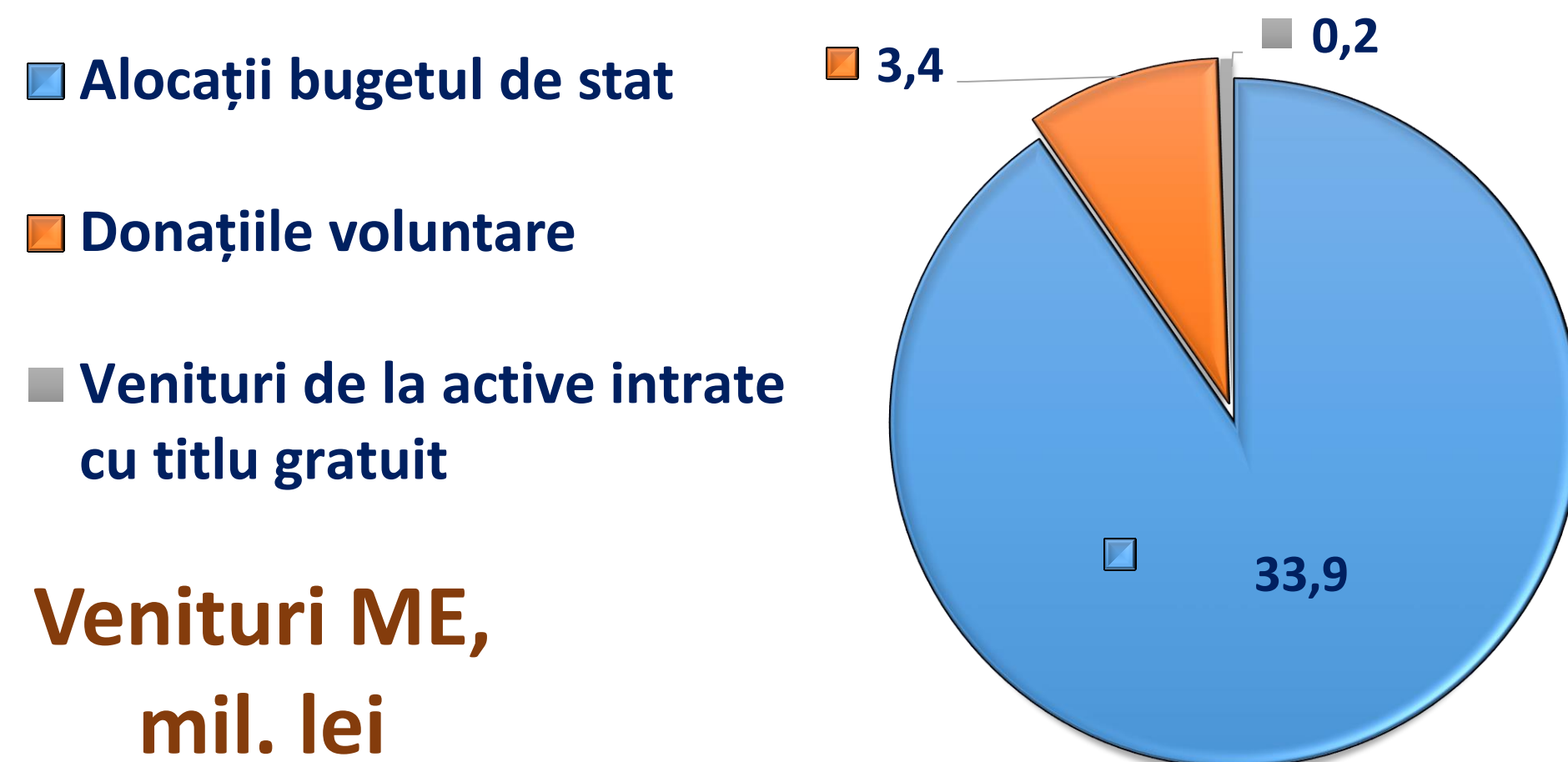
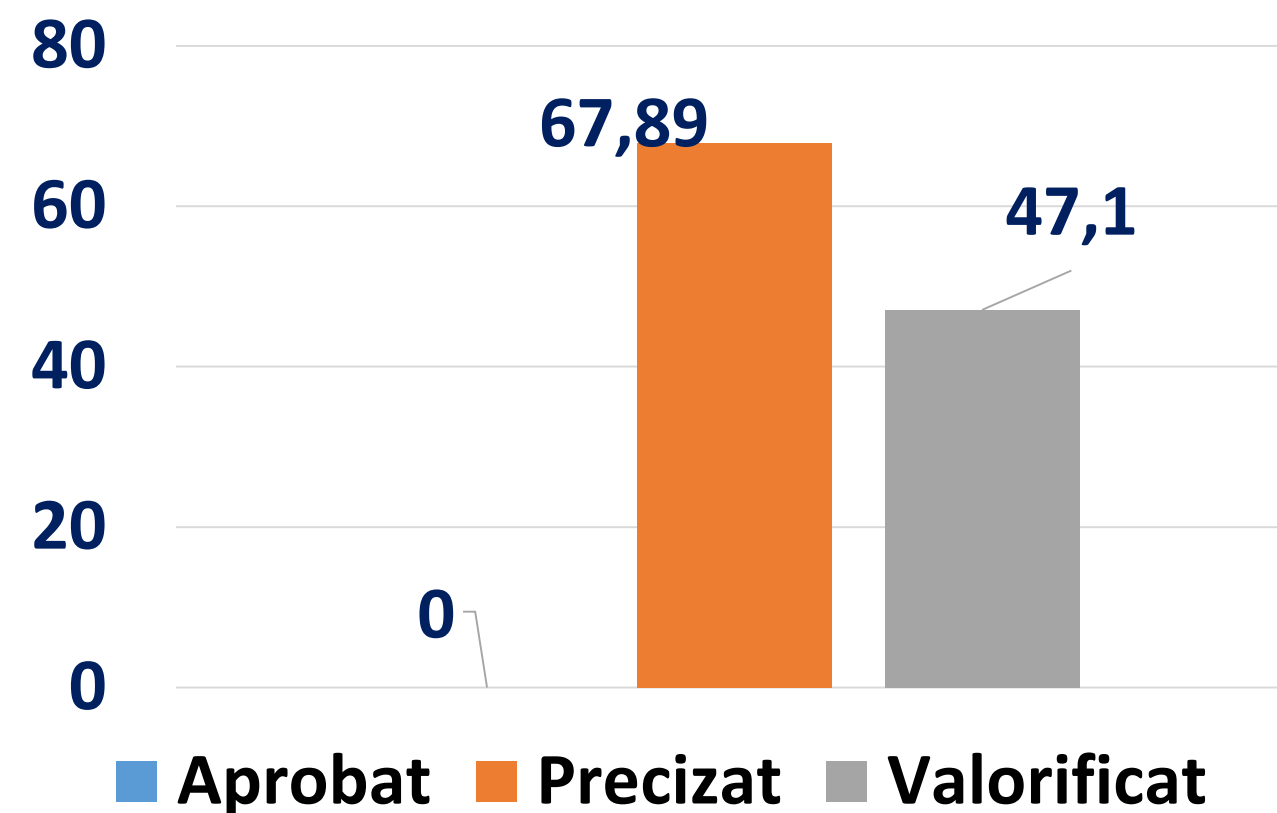

BUGETUL Ministerului Energiei

5 PROGRAME BUGETARE

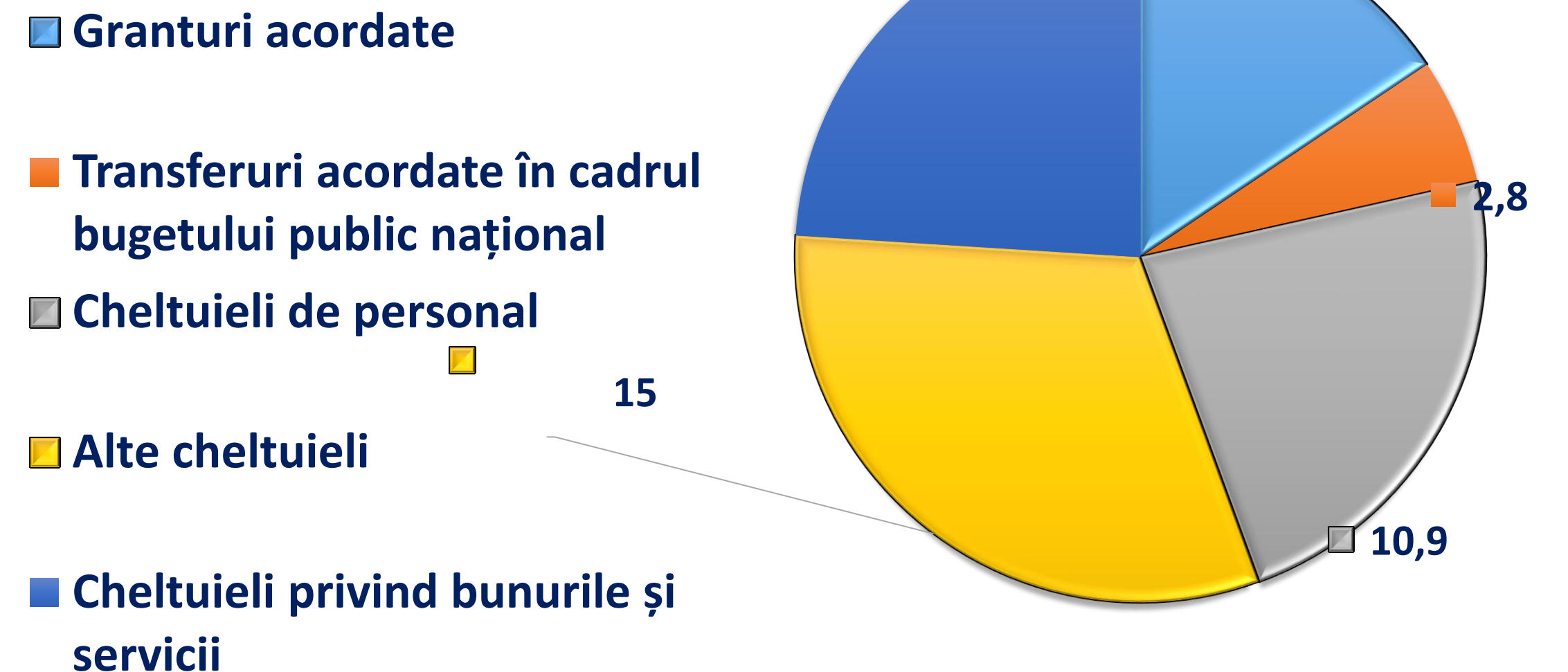
10 SUBPROGRAME BUGETARE

PATRIMONIUL APARTINE ÎN TOTALITATE STATULUI
453,17 mil. lei

Venituri ME,
mil. lei

Cheltuieli ME,
mil. lei

OPINIE CU REZERVE

Rapoartele financiare consolidate ale Ministerului Energiei, încheiate la 31.12.2023, în opinia noastră, cu excepția efectelor aferente aspectelor descrise în secțiunea Baza pentru opinia cu rezerve (din Raportul de audit), rapoartele financiare, sub toate aspectele semnificative, oferă o imagine corectă și fidelă, în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil.

**MINISTERUL ENERGIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

BAZA PENTRU OPINIE CU REZERVE

Observația:

- **Ministerul Energiei nu a înregistrat corespunzător în evidența sa contabilă valoarea proprietăților de stat gestionate economic de către Întreprinderea de Stat „Moldelectrica” în care exercită funcția de fondator în valoare de cca 200,6 mil. lei.**
- **Ministerul Energiei nu a capitalizat suma granturilor capitale alocate Î.S. „Moldelectrica” în valoare de cca 4,54 mil. lei.**

Cauza:

Politicile contabile nu abordează în totalitate cerințele de reglementare aplicabile.

Impact:

Valoarea investițiilor în părți legate și nelegate, raportată în bilanțul consolidat al ME la finele anului 2023, a fost subevaluată cu cca 205,14 mil. lei.

BAZA PENTRU OPINIE CU REZERVE

Observația:

- **Ministerul Energiei nu a capitalizat valoarea Studiului de fezabilitate aferent construcției liniei electrice de 400 kV Bălți-Suceava cu suma debursată în anul 2023 pentru finalizarea acestuia.**

Cauza:

Neprezentarea în termen a informațiilor privind executarea bugetului în afara sistemului trezorerial la situația din 31 decembrie 2023, de către Î.S. „Moldelectrica”.

Impact:

Valoarea investițiilor capitale în curs de execuție, raportată în bilanțul consolidat al ME la finele anului 2023, a fost subevaluată cu cca 2,64 mil. lei.

Evidențierea unor aspecte

Observația:

- Ministerul Energiei nu a recunoscut în evidență contabilă gazoductul de presiune înaltă „Tocuz-Căinari-Mereni” în valoare de 175,7 mil. lei.

Cauza:

Ministerul Energiei invocă un posibil conflict de interese.

Impact:

Administrarea și raportarea necorespunzătoare a patrimoniului public aferent rețelelor de transport și distribuție a gazelor naturale.

Notă: Opinia nu este modificată din cauza acestor aspecte.

Observații de audit care nu au influențat opinia

Observația:

- **Ministerul nu a exclus bunurile domeniului public al statului din lista bunurilor transmise în calitate de aport în capitalul social al Î.S. „Moldelectrica”.**

Cauza:

Nedelimitarea bunurilor până la înregistrarea Statutului în redacție nouă.

Impact:

Reflectarea denaturată a informațiilor aferente procurării cotei părți în capital social, în rapoartele financiare ale Ministerului pentru exercițiul bugetar 2023, în valoare de 321.6 mil lei.

Buna guvernanta

Regularitatea sistemelor de guvernanta

Observatia:

- neidentificarea și gestionarea riscurilor aferente procesului financiar-contabil;
- nedeținerea Registrului riscurilor;
- nestabilirea unor reguli și proceduri de consolidare a informațiilor financiare în Politica de contabilitate a Ministerului Energiei;
- neelaborarea politicii de contabilitate-tip pentru autoritățile / instituțiile din subordine;

Cauza:

Nu este asigurată pe deplin funcționalitatea controalelor-cheie.

Impact:

Aceste lacune direct sau indirect, au afectat regularitatea sistemelor de guvernanta, evidența și raportare financiară.

Buna guvernanta

Regularitatea instituirii subdiviziunii de audit intern

Observatia:

- Subdiviziunea de audit intern din cadrul ME este constituita doar dintr-o unitate de auditor intern, functie care este vacanta pana in prezent.

Cauza:

Din cauza neajustarii statelor de personal la cadrul normativ aplicabil.

Impact:

Limitarea activitatilor de audit precum si asigurărilor de gestionare prudenta a riscurilor asociate activitatilor ME si entitatilor din sfera sa de competenta.

Implementarea recomandărilor anterioare

Observația:

- Prin Hotărârea Curții de Conturi nr.56 din 21 noiembrie 2022 Ministerului Energiei i-a fost recomandat de comun cu Agenția Proprietății Publice:
 - să asigure inventarierea rețelelor de transport și distribuție a gazelor naturale construite din resursele bugetului public național;
 - să asigure identificarea și implementarea unui mecanism de evaluare și gestiune a rețelelor de gaze proprietate publică, inclusiv a celor fără proprietar înregistrat.
- Prin Scrisoarea către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale:
 - să asigure implementarea și/sau dezvoltarea prevederilor cadrului normativ în vigoare în termene oportune privind reorganizarea Î.S. „Moldelectrica”.

Cauza:

Acțiuni insuficiente ale managementului.

Impact:

Neimplementarea recomandărilor nu contribuie la remedierea deficiențelor constatate și nu aduc plus valoare în procesul operațional și decizional al entităților auditate.

Observații de audit aferente bunei guvernanțe

Observația:

- neînregistrarea de către Î.S. „ Moldelectrica” a drepturilor patrimoniale asupra a 54 bunuri imobile (reevaluate la situația din 31.12.2023 de cca 36,7 mil. lei).
- neraportarea către Agenția Proprietății Publice a 12 terenuri (reevaluate la situația din 31.12.2023 de cca 3,0 mil.lei), gestionate de Î.S., „ Moldelectrica”.
- nerespectarea prevederilor art.76 din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice.
- acumularea numărului semnificativ de zile de concediu anual nefolosite (859 de zile) de către AEE.

Cauza:

Acțiuni insuficiente ale managementului.

Impact:

Eludarea cadrului normativ în vigoare; denaturarea informațiilor privind patrimoniul public gestionat; nerecunoașterea publică a dreptului de proprietate; perturbarea echilibrului bugetar pentru perioadele viitoare de gestiune.

Comunicarea cu entitățile auditate

MINISTERUL ENERGIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

Acțiuni de remediere a unor observații:

- Agenția pentru Eficiență Energetică a achitat compensațiile pentru concediul de odihnă neutilizat în număr de 859 de zile, în sumă totală de 0,7 mil. lei.

RECOMMENDED

Constatările și Recomandările de audit au fost acceptate.

Se propune de a exclude din regim de monitorizare recomandarea nr.3 și recomandarea nr.4 din Raportul auditului conformității asupra cheltuielilor și investițiilor capitale la întreprinderile de gaze naturale cărora le-au fost impuse obligații de serviciu public, precum și la întreprinderile înrudite, astfel cum sunt definite în Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale, inclusiv la cele deținute indirect, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr.56 din 21 noiembrie 2022.